

St. Ludgerusschool

Oprichting

De lagere school aan de Tuinbouwdwarsstraat maakt deel uit van een scholencomplex op het adres Tuinbouwdwarsstraat nummers 11-15 oneven. Het scholencomplex hoort bij de Heilig Hartparochie. De parochie in dit noordelijke stadsdeel, het 'Noorderkwartier', wordt in 1913 opgericht. In de jaren daarna wordt tussen Moesstraat en Tuinbouwdwarsstraat in hoog tempo een katholieke enclave uit de grond gestampt. Eerst verrijzen de Heilig Hartkerk met een pastorie (1914). Daarna volgen de lagere scholen, gebouwd in 1916-1917. De lakfabriek aan de Zwarteweg moet wijken om plaats te maken voor de dwarsstraat die het scholencomplex op nummer 11 ontsluit. Vervolgens komen hier een klooster voor de zusters van Amersfoort (op Tuinbouwdwarsstraat nummer 13, tussen de scholen), een verenigingshuis (1919), een bewaarschool (kleuterschool op nummer 15, in 1922) en, in de Moesstraat, een klooster voor de zusters Franciscanessen (nu Centrum voor spiritualiteit 'De Poort'). Stuwende kracht achter de opbouw van de parochie is bouwpastoor H. van der Horst. Hij is ook voorzitter van de vereniging 'Katholiek Leven' die de opdracht geeft tot bouw van de school.

zuster Gabriëlis

In 1932 wordt de piepjonge zuster Gabriëlis als 25-jarige door haar congregatie naar Groningen gestuurd om hoofd te worden van de meisjesschool aan de Tuinbouwdwarsstraat. Zij heeft in Amersfoort aan de kweekschool gestudeerd en later de hoofdakte gehaald. Heel veel later herinnert zij zich: "Die Tuinbouwdwarsstraat was heel mooi. Je moest onder een poort door, dan kwam je op een binnenplaats, en daar kwamen twee scholen achter elkaar. Eerst onze school, de meisjesschool, en dan kwam de jongensschool. En dan had je een klein tuintje, dat hoorde bij de kerk en de pastorie, en daarachter de Heilig Hartkerk. We hadden

daar toen al centrale verwarming. Niet met een knop of zoiets. Een grote kelder lag vol kolen en van daaruit werd een grote kachel gestookt. Als het tijd was, dan speelden de meisjes op de ene speelplaats. En als het tijd was, dan kwamen de jongens, dan moest het hek open, die moesten over de meisjesspeelplaats."

Na 1962

Juf Rie Remkes.jpg

juf Rie RemkesAls de KOC de scholen begin jaren zestig overneemt, is de naoorlogse geboortegolf op zijn hoogtepunt. Het scholencomplex aan de Tuinbouwdwarsstraat telt maar liefst 523 leerlingen en vier onderwijstypen. Schoolhoofd de heer J.H.H. Le Roux heeft de leiding over de lagere school voor jongens en de school voor Voortgezet Lager Onderwijs, een 'kop' van twee jaar op de lagere school, ook wel 7e en 8e leerjaar genoemd. De lagere school voor meisjes, de Juliaschool, heeft de heer G.A. Niessen als hoofd. De Mariakleuterschool is gevestigd op het adres Tuinbouwdwarsstraat nummer 15, in het oude deel van het complex dat in 1921-1922 is gebouwd naar een ontwerp van architect Van Elmpt. Het gebouwencomplex als geheel is verouderd. Het verkeert bouwkundig in slechte staat en er moet veel worden opgeknapt. Zaken als repareren van de verwarming en het dak van de kleuterschool leggen in 1965 een zware druk op de KOC-begroting.

Foto: juf Rie Remkes.

Terugloop en sluiting

In de nieuwe, naastgelegen wijk Paddepoel opent de KOC in 1966 een nieuwe katholieke school, de Bisschop Bekkersschool. Dat betekent onvermijdelijk het teruglopen van het aantal leerlingen aan de Tuinbouwdwarsstraat. De Juliaschool wordt per 1 augustus 1966 opgeheven. De meisjes trekken in bij de jongens en samen gaan ze verder als gemengde school. G.A. Niessen, het hoofd

van de meisjesschool, wordt het hoofd van de nieuwe Bisschop Bekkersschool in Paddepoel. In de jaren zeventig verbleekt de relatie tussen scholen en katholieke kerk verder, ook bij de Ludgerusschool. Een deel van de pastoorstuin maakt plaats voor een voetbalveldje. In 1984 valt het doek voor het scholencomplex aan de Tuinbouwdwarsstraat. Het dalend leerlingenaantal maakt ook hier een einde aan een eens bloeiende school. Veertig leerlingen slechts telt de Ludgerusschool in 1983, en per 1 augustus het jaar daarop komt er een einde aan de katholieke school van de Heilig Hartparochie. Toenmalig schoolhoofd Kees Knijn beschrijft de allerlaatste schooldag: "De laatste donderdag kwamen we door met spelletjes, een videofilm en pannenkoeken eten. Tegen zevenen kwamen de ouders nog op de koffie. We waren echt onder elkaar. Geen autoriteiten. Dat deed iedereen goed. Toen ging de school uit. Het heeft nog nooit zo lang geduurd." Het was het einde van een tijdperk.

De voormalige schoolruimten van de Maria- en Ludgerusschool zijn anno 2012 prachtig gerestaureerd en in gebruik als woonruimte.

Tuinbouwdwarsstraat 11-15
9717 HT Groningen
Nederland

